

mede, dat men op de te maken begraafplaats voor R. K. in het Crooswijk nabij deze stad, bij het graven voor de fundamenten voor de kapel, heeft gevonden een Joodsche begraafplaats. Men vond zerken en beenderen, ééne zerk met het opschrift „Ali Cohen 1624” en Portugeesche en Duitsche spreuken.”

Dit bericht was er nog al naast. Er was n.l. geen steen gevonden van Ali Cohen, maar van Rachel Cohen Henrique, terwijl de Portugeesche en Duitsche „spreuken”, Portugeesche en Hebreeuwsche grafschriften waren.

Volgens Italie zijn deze vier zerken met de overblijfselen van den inhoud der kisten naar de begraafplaats aan de Jan van Loonslaan overgebracht. Van deze vier steenen konden wij er slechts één terugvinden, dien van Rachel Cohen Henrique. Hij draagt in onze nummering het getal 22. Het is een raadsel, waar de andere drie gebleven zijn. Zouden ze mogelijk onder de oppervlakte verborgen liggen, of zouden de brokstukken, vermeld onder no. 6, 7 en 8 van onze lijst, de overblijfselen er van zijn?

Het Gemeentearchief bezit van een ongenoemde een tekening van drie dezer zerken. Het zijn die van Rachel Cohen Henrique; Semuel, kind van Ymanuel Curiel; en van Sara D. Nisse.

Naar Italie ons meedeelt, was de vierde steen van Jacob, zoon van Jozef, een der Parnassijs der Hoogduitsche gemeente, overleden in 1706. Het grafschrift was in het Hebreeuwsch.

De grafschriften van de onder twee en drie genoemde zerken – die we dus niet konden terug vinden – hebben we aan het slot van dit artikel opgenomen.

Naar we reeds zeiden, is deze begraafplaats ¹⁾ maar enkele jaren in gebruik geweest en zocht men reeds in 1696 naar een geschikter terrein.

Dit vond men in een stuk grond, gelegen „buyten de Oost-

1) Met dit, dus totaal verdwenen en thans als Katholieke begraafplaats in gebruik genomen, Portugeesch kerkhof, is niet te verwarren het in het gazon aan de Kerkhoflaan te Crooswijk nog aanwezige Joodsche kerkhof. Deze laatste begraafplaats werd omstreeks 1872 aangelegd door de vereeniging van „Portugeesche en andere Israëlie-